

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU WETERANÓW I REZERWISTÓW WOJSKA POLSKIEGO RP ORAZ DOLNOŚLĄSKIEGO OKRĘGU STRZELECKIEGO W LUTYM 2024 ROKU

1 lutego tradycyjnie już miesięcznik PTTK „Na Szlaku” w rubryce *Globtroter* zamieścił artykuł ppłk zs dr inż. Janusza FUKSY „Chocim”.

Chocimski Przyrodniczy Park Narodowy rozpoczął działalność w 2010 r. Obejmuje obszar 94,5 km², w tym 56,6 km² stanowi dorzecze Dniestru. Łączy ziemie trzech rejonów obwodu czerniowieckiego: chocimskiego, kelmeneckiego i sokiriańskiego. Dniestr i jego prawe dopływy kształtują rzeźbę terenu doliny, zawierającej wiele kanionów i wąwozów. Po drugiej, lewej stronie Dniestru leżą Podolskie Towtry, też stanowiące park narodowy. W parku chocimskim wydzielono 6 rezerwatów krajobrazowych, 5 rezerwatów ichtiologicznych, 2 geologiczne pomniki przyrody. Na stromych zboczach kanionu doliny Dniestru w warstwach gipsowych zbadano 30 jaskiń. W pobliżu wsi Hryniaczka działa wysoki (30 m) wodospad na strumieniu ze źródła krasowego. Ziemie parku ciągną się ponad 180 km wzdłuż zbiornika wodnego (56,6 km²) na Dniestrze, na którym zbudowano zaporę w mieście Nowodniestrowsk. 40% powierzchni parku to ziemie brzegowe Dniestru, zaś 60% to spiętrzone wody zbiornika. Są w parku lasy liściaste, jest roślinność łąkowa i stepowa na osadach skalnych. Zbadano 826 gatunków roślin naczyniowych. 37 gatunków weszło do „czerwonej księgi” Ukrainy. Rosną rzadkie gatunki z rodzaju storczyków. Ze zwierząt żyją tu sarna, dzik, borsuk. Rzadziej można spotkać żbika i bociana czarnego. Zwierzęta bezkręgowce są reprezentowane głównie przez owady, skorupiaki i pajęczaki. Spisano w parku łącznie prawie 1000 gatunków zwierząt. 17 gatunków zanesiono do „czerwonej księgi” Ukrainy, 16 gatunków do takiej księgi Europy. Na terenie parku znajdują się zabytki architektoniczne i historyczne. Wśród nich wyróżnia się zamek-twierdza chocimska z XIII w., znana ze skutecznej obrony wojsk polskich przed armią turecką (1621) i zwycięstwa nad Turkami (1673). Park jest atrakcyjny pod względem rekreacyjnym, zwłaszcza brzegi Dniestru, gdzie wytyczono szlaki turystyczne i ścieżki ekologiczne i gdzie znajdują się tereny wypoczynkowe. Dyrekcja parku działa w Chocimiu.

Polecam też artykuł „Z Wandą Rutkiewicz... tramwajem” Stanisława DZIUBY.

3 lutego aktualny wiersz kol. Jana ZACHARSKIEGO

Wina i kara

Ten wiersz to moja jest polemika
W sprawie Kamińskiego i w sprawie Wąsika,
Którzy niedawno trafili za kratki,

Bo im się należały dwa lata odsiadki.
 Podobno nie było żadnej afery,
 A oni zasłużyli raczej na ordery.
 W godzinie próby nie zostali sami,
 Zaś Kamiński i Wąsik są bohaterami.
 Członkowie PIS-u obwieścili światu,
 Oni nie utracili poselskich mandatów,
 A wedle ważnych PIS-owskich wytycznych
 Mają oni status więźniów politycznych,
 Niesłusznie zajmowali więzienne cele,
 Zaś prezydent Duda jest ich przyjacielem.
 Pragnąc ich chronić przed uwięzieniem,
 On w swym pałacu dał im schronienie.
 Są obaj panowie uczciwi i prawi,
 Duda zaś ponownie ich ułaskawił.
 Ich zwolennicy wyszli na ulicę,
 Duda alarmował także zagranicę,
 Że pod opresyjnym cierpią knutem,
 Razem z Nawalnym i Poczobutem,
 Bohaterami oni nie są wcale,
 Zaś to zestawienie jest wielkim skandalem.
 Rząd prawomocny ich nie oczyścił,
 Zaś obaj panowie to kryminaliści.
 Kamiński nie krył wrogiego oblicza,
 Pokazał w sejmie gest Kozakiewicza.
 Swoją postawą nikiemną i hardą,
 Swą nienawiścią oraz pogardą,
 Dowiedli złej woli i zacierzwienia,
 Nie bez powodu poszli do więzienia.
 Są już na wolności, a Duda ich broni,
 Twierdzi, że posłami nadal są dziś oni,
 Ich poselskich mandatów stanowi gwaranta,
 W tej sprawie wobec Tuska zastosował szantaż.
 Choć niegodziwości wspierają ich stróże,
 Na kolejną odsiadkę szanse mają duże.

Z inicjatywy st. chor. zs Stanisława BOBOWCA
 dobyła się kolejna wycieczka Szlakiem 2 Armii
 Wojska Polskiego na trasie Miłkowice -
 Chojnów. Pomnik w Dobroszowie.

5 lutego ze smutkiem przyjęliśmy informację, że na Wieczną Wartę odszedł **Jan ZAJĄC** porucznik WP, major ZS

N/z awans do stopnia strzeleckiego **majora**

urodził się 25 sierpnia 1925 r. w m. Korzenna. W 1944 r. zaangażował się w działalność konspiracyjną. W latach 1946-48 odbył zasadniczą służbę wojskową w 3 pułku ułanów i 12 pułku piechoty. Był długoletnim, zaangażowanym działaczem kombatanckim. Był prezesem gminnego Koła ZKRPiBWP w Czarnym Borze i prezesem Oddziału Związku Inwalidów Wojennych RP w Wałbrzychu. Współpracował też z Oddziałem Stowarzyszenia Dzieci Wojny w Polsce. Od 2014 r. członek Związku Weteranów i Rezerwistów WP RP, a od 2021 roku członek Związku Strzeleckiego "Strzelec" RP. Aktywnie w miarę sił brał udział w przedsięwzięciach programowo-organizacyjnych Oddziału Miejskiego ZWiRWP RP RP w Wałbrzychu.

Systematycznie uczestniczył w uroczystościach patriotyczno-religijnych na terenie powiatu. Chętnie dzielił się z młodzieżą wspomnieniami z okresu okupacji hitlerowskiej. Prowadził działalność na rzecz pielęgnowania tradycji Oręża Polskiego i wychowania patriotycznego młodzieży w służbie dla Ojczyzny. Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Partyzanckim, Złotym Krzyżem Zasługi, Kombatanckim Krzyżem Zwycięstwa, Krzyżem 95-lecia Związku Inwalidów Wojennych RP, Krzyżem Zasłużony dla ZKRPiBWP, odznaką honorową Zasłużony dla Wałbrzycha, medalem 25-lecia ZWiRWP, odznakami ZIW RP, ZWiRWP, Stowarzyszenia Dzieci Wojny w Polsce i ZHP.

Żegnaj Majorze!

Cześć Twojej Pamięci!

Nasz wojenny bohater ppłk zs Witold SOKOŁOWSKI ps. "Sokół" – stulatek, kawaler Orderu Wojennego Krzyża Virtuti Militari, wyróżniony m.in. medalem "Merito de Wratislavia" udzielił obszernego wywiadu, opublikowanego na [Dawny Wrocław we wspomnieniach 100-letniego pana Witolda Sokołowskiego \(www.wroclaw.pl\)](http://www.wroclaw.pl)

Prezes Oddziału Powiatowego ZWiRWP RP oraz Stowarzyszenia SKOMPNI w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI podpisał z UM Zgorzelec umowy wynikające ze złożonych ofert: OP ZWiRWP RP – na kwotę 1.500,00 zł, a na Stowarzyszenie SKOMPNI – na kwotę 2.000,00 zł.

6 lutego w siedzibie Centrum Sektor 3 we Wrocławiu odbyło się poszerzone posiedzenie Zarządu Głównego ZWiRWP RP, które otworzył i prowadził prezes gen. zs Krzysztof MAJER. W pierwszej części prezesa oddziałów i kół zreferowali realizację zadań i stan organizacji w 2023 roku. Należy stwierdzić, że zadania programowo-organizacyjne były realizowane na dobrym poziomie, nastąpiła integracja naszych struktur. Wdrożono nową odznakę organizacyjną, legitymację członkowską i ustanowiono w nakładzie 300 szt. Brązowy Krzyż ZWiRWP RP. Propagowano tradycje i historię Wojska Polskiego, systematycznie uczestniczono w uroczystościach w miejscach pamięci narodowej. Bardzo dobrze układała się współpraca ze Związkiem Strzeleckim „Strzelec” RP, co owocowało umundurowaniem naszych członków oraz nadawaniem odznaczeń i awansów

strzeleckich.

Nasz Związek był głównym organizatorem corocznych uroczystości patriotyczno-religijnych z wojskową asystą honorową: 26 maja z okazji rocznicy Defilady Zwycięstwa żołnierzy 10 Dywizji Piechoty, a 12 października z okazji Chrztu Bojowego 1 Dywizji Piechoty pod Lenino we Wrocławiu. Delegacje związkowe brały też corocznie udział w obchodach rocznicy Forsowania Nysy Łużyckiej 16 kwietnia w Zgorzelcu. Dobrze układała się nam współpraca z bratnimi stowarzyszeniami kombatanckimi i żołnierskimi oraz władzami samorządowymi na terenie województwa dolnośląskiego. Związek prowadzi własną stronę internetową www.zwirwprp.wroclaw.pl a Oddział Powiatowy w Zgorzelcu Zinfo.pl - Związek Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP oraz są opracowane comiesięczne Kalendaria.

Na uwagę zasługuje inicjatywa mjr zs Henryka RUSEWICZA wydawania Biuletynu Informacyjnego Powiatowej Rady Kombatanatów „Wiarus” w Lubinie, którego 14 numer został nam zaprezentowany. Na pochwałę zasługuje też utworzenie młodzieżowego pododdziału strzeleckiego w Zgorzelcu. Następnie przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej ppłk zs Janusz FUKSA przedstawił informację z przeprowadzonej kontroli. Zarząd Główny odbył 6 posiedzeń i wydał 8 uchwał. Podkreślił, że 6 oddziałów i 6 kół związkowych właściwie realizowało zadania statutowe. Pochwalił skuteczność działań bratniego Społecznego Komitetu Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej, które pod kierunkiem płk zw Ryszarda LEPAROWSKIEGO dba o rewitalizację Cmentarza Żołnierzy 2 Armii WP w Zgorzelcu. Podziękował skarbnikowi st. chor. szt. Andrzejowi NAWROTOWI za dobre prowadzenie dokumentacji finansowej. Wśród zaleceń wskazał potrzebę działań na rzecz wzrostu szeregów członkowskich, bo w ciągu ostatnich 3 lat stan osobowy zmniejszył się o 12%.

W kolejnym punkcie omówiliśmy czekające nas zadania w działalności związkowej i strzeleckiej w bieżącym roku. W dyskusji wiceprezes ZG płk Ryszard LEPAROWSKI podzielił się doświadczeniami z pozyskiwania funduszy, zachęcał prezesów do większej aktywności w ubieganiu się o granty w konkursach dla NGO, organizowanych przez organy samorządu lokalnego. Zarząd Główny podjął uchwałę nr 9 w sprawie ustanowienia Srebrnego Krzyża ZWiRWP RP, projekt autorstwa mjr ds Jana A. DRAJCZYKA.

Upoważniono wiceprezesa ZG płk zw Ryszarda LEPAROWSKIEGO do przeprowadzenia negocjacji wykonania 200 szt. krzyży, a prezesa gen. zs Krzysztofa MAJERA do ich dystrybucji z datą 12 października 2024 r. W uchwale nr 10 zajęto negatywne stanowisko w sprawie przyłączenia się nas do Stowarzyszenia Ogólnopolska Federacja Służb Mundurowych.

Prezes ZG wręczył książki „Zachęta i Sparta. Zarys historii 25 batalionu radiotechnicznego we Wrocławiu (1974-1998)” autorstwa ppłk dr Andrzeja PAŚCIAKA, które otrzymali prezesi oddziałów: gen. zs Aleksander ZUBALSKI, płk zw Ryszard LEPAROWSKI, ppłk zs Józef SOWA, mjr zs Henryk RUSEWICZ i mjr zs Jerzy NAGODA. Na zakończenie posiedzenia miniony rok

pożegnaliśmy toastem i życzyliśmy sobie powodzenia w realizacji zadań statutowych, zdrowia i pomyślności w życiu osobistym.

7 lutego dowódca Dolnośląskiego Okręgu Strzeleckiego po wczorajszych konsultacjach z dowódcami oddziałów przesłał do Komendy Głównej wnioski o awanse strzeleckie z okazji rocznicy powstania Związku Strzeleckiego „Strzelec” RP do stopnia: **podpułkownika** mjr zs Julian DANICKI – Lubin, **majora** kpt. zs Jerzy PIEKARCZYK – Wałbrzych, **porucznika** ppor. zs Stanisław ZUBALSKI – Wałbrzych, ppor. zs Zbigniew PUCIS – Górowo Iławeckie, **podporucznika** st. chor. szt. Tadeusz MARUT – Głogów, st. chor. zs Tadeusz CELUCH – Chojnów.

Członkowie Plutonu Strzeleckiego ZS „Strzelec” RP przy Zespole Szkół Zawodowych i Licealnych w Zgorzelcu gościli instruktorów-byłych żołnierzy ze Stowarzyszenia Żołnierzy 62. Kompanii Specjalnej Commando z Bolesławca. Bo warto pamiętać, że 62 Kompania Specjalna w Bolesławcu. to elita Wojska Polskiego w latach 70. i 80. ubiegłego wieku. Z jej szeregów wyszło do innych jednostek specjalnych wielu oficerów i generałów. Po likwidacji 62 ks w 1994 roku, jej żołnierze tworzyli jednostki: GROM, AGAT i obecną Jednostkę Wojskową Komandosów. Goście opowiadali o historii swojej jednostki oraz zaprezentowali eksponaty związane ze służbą wojskową. Udzielili również wiele pożytecznych rad odnośnie noszenia i poszanowania munduru, przetrwania w trudnych warunkach oraz podstawowych działań ratowniczych na polu walki.

Spotkanie bardzo zainteresowało młodych strzelców. Podczas spotkania uzgodniliśmy plan następnych spotkań – szkoleń we współpracy z członkami Stowarzyszenia 62 KS COMMANDO w nadchodzącym roku kalendarzowym.

Dowódca plutonu por. zs mgr Kazimierz KOROTUSZ podziękował instruktorom za zorganizowanie tak interesujących zajęć.

Prezes Oddział Powiatowego ZWi WP RP w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI odbył spotkanie z Wicestarostą Zgorzeleckim płk mgr Mirosławem FIEDOROWICZEM, w trakcie którego omówiono dalsze formy współpracy pomiędzy Starostwem a Związkiem.

8 lutego w Oławie z okazji 84. rocznicy pierwszej deportacji Polaków na Sybir, na cmentarzu przy ul. Zwierzynieckiej spotkali się członkowie oławskiego Oddziału Związku Sybiraków oraz przedstawiciele władz samorządowych. Okolicznościowe wystąpienie wygłosił prezes Aleksander MACIEJEWICZ i przypomniał losy naszych rodaków, wywożonych na „niehumanitarną ziemię”. Na

zakończenie uroczystości złożono wiązanki kwiatów pod Pomnikiem Sybiraka oraz przy grobie oławskich kapłanów. Nasz Związek reprezentował sierż. zs Tadeusz KOCHNOWICZ.

Wałbrzyska delegacja związkowa wraz z dwoma sztandarami towarzyszyła w ostatniej drodze naszemu prawie 97. letniemu członkowi ZWiRWP RP, ZIWRP i kombatantowi mjr zs Janowi ZAJĄCOWI. Zmarłego pożegnał gen. zs Aleksander ZUBALSKI.

Żegnaj Majorze!
Cześć Twojej Pamięci!

We Wrocławiu odbyła się oficjalna uroczystość upamiętniająca 84. rocznicę pierwszej masowej wywózki Polaków na Sybir. Wydarzenie miało miejsce w kościele pw. św. Bonifacego rozpoczęło się mszą św. w intencji Sybiraków, którą poprowadził abp Józef KUPNY, metropolita wrocławski. Po mszy, przed pomnikiem Zesłańcom Sybiru oddano hołd wszystkim zesłańcom i ofiarom wywózki na Sybir podczas II wojny światowej. Uroczystość patriotyczno-religijna odbyła się z inicjatywy Zarządu Oddziału Wrocławskiego Związku Sybiraków.

Przybyła liczna grupa pokolenia Zesłańców Sybiru, mieszkańcy Wrocławia oraz zaproszeni goście m.in: metropolita wrocławski abp Józef KUPNY; wicewojewoda dolnośląski Piotr KOZDROWICKI; przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Paweł ASZKIEŁOWICZ; przedstawicielka Prezydenta Wrocławia Dorota CIASTEK; dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Kamil DWORCZAK; Dolnośląska Kurator Oświaty Ewa SKRZYWANEK; dyrektor Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” Andrzej JERIE, przedstawiciele władz samorządowych i delegacje powiatu wrocławskiego.

Grupa oficerów WP: dowódca Garnizonu WP Wrocław płk Marek BRZEZICHA; dowódca 16. Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej płk Edward CHYŁA; prezes ZG Związku Weteranów i Rezerwistów WP RP płk Krzysztof MAJER oraz prorektor ds. Wojskowych Akademii Wojsk Lądowych ppłk Anna CZAJKOWSKA-MAŁACHOWSKA i przedstawiciel Wojskowego Centrum Rekrutacji. Komendant Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu nadinspektor Paweł PÓLTURZYCKI oraz komendant Miejski Policji insp. Rafał SICZKA; komendant wrocławskie Straży Miejskiej Piotr KOŚCIELNY wraz z funkcjonariuszami Referatu Patroli Konnych. Przedstawiciele: Związku Sybiraków na czele z prezesem płk Ryszardem JANOSZEM; Stowarzyszenia Pamięci Ofiar Sybiru z prezesem Antoniną KUŻAJ; przedstawiciele Stowarzyszenia Dolnośląskich Rodzin Katyńskich; Szkoły Podstawowej Nr 71 im. Zesłańców Sybiru i Szkoły Podstawowej Nr 73 im. Generała Władysława Andersa; Zespołu Szkół Zawodowych im. Zesłańców Sybiru i Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych we Wrocławiu. Odegrano i zaśpiewano hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej, po nim były wystąpienia okolicznościowe: prezesa Koła Związku Sybiraków Fabryczna Antoniego TUNKIEWICZA, który również odczytał list od szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i osób Represjonowanych Jana Józefa KASPRZYKA; wicewojewody Województwa Dolnośląskiego Piotra KOZDROWICKIEGO; Dolnośląskiej Kurator Oświaty Ewy SKRZYWANEK; dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Kamila DWORCZAKA oraz dyrektora Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” Andrzeja JERIE. Po wystąpieniach okolicznościowych, dokonano aktu dekoracji odznaczeniami przyznanymi za wybitne zasługi w działalności społeczno-kombatanckiej oraz za popularyzowanie wiedzy o martyrologii Polaków na Wschodzie.

Odznaczeni zostali: Srebrnym Krzyżem Zasługi Antonina KUZAJ, Medalem Pamiątkowym „95-lecia Powstania Związku Sybiraków”: abp Józef KUPNY, Ewa NADZIEJA, płk Marek BRZEZCIHA, gen. Piotr PŁONKA i Paweł ASZKIEŁOWICZ, a Złotym Krzyżem Związku Sybiraków Kamil DWORCZAK. Kapelan wrocławskich Sybiraków ks. prof. dr hab. Franciszek GŁÓD poprowadził modlitwę ekumeniczną, a po modlitwie pplk Tomasz SŁOTWIŃSKI poprowadził Apel Pamięci, zakończony salwą honorową.

Salwę wykonali żołnierze kompanii honorowej wystawionej przez Akademię Wojsk Lądowych. Po salwie i sygnale „*Hasło Wojska Polskiego*”, werblista grał „*Tremolo*”, a przy pomniku Zesłańcom Sybiru, delegacje składały wiązanki kwiatów i zapalano znicze pamięci. W uroczystości oprócz wojskowego pocztu sztandarowego uczestniczyło osiem pocztów sztandarowych m.in.: Związku Sybiraków; Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Okręg Wrocławski. Uroczystość zakończyły, zagrany przez trębacza sygnał „*Cisza*” i utwór okolicznościowy „*Pieśń Reprezentacyjna Wojska Polskiego*” zagrany przez orkiestrę oraz Hymn Sybiraków. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

Tekst i zdjęcia płk Andrzej POWIDZKI

Warto przypomnieć, że oprócz aresztowań, istotnym środkiem represji radzieckich władz okupacyjnych stały się przymusowe wysiedlenia, wrogów ustroju radzieckiego oraz „pracujących miast i wsi”, wobec których przyjęto zasadę odpowiedzialności zbiorowej. W pierwszej kolejności byli to tzw. osadnicy wojskowi, nagrodzeni za udział w wojnie polsko-bolszewickiej przydziałami ziemi oraz tzw. koloniści, którzy nabyli ziemię w parcelacji na obszarze ziem wschodnich II Rzeczypospolitej, a także leśnicy, czyli osoby zatrudnione przy ochronie lasów prywatnych i państwowych, bez względu na narodowość. Deportacja odbyła się 10 lutego 1940 roku. Łącznie wywieziono z terenów okupowanych przez ZSRR w 100 transportach kolejowych 26 790 rodzin liczących 139 794 osób. Trafili oni do północnych rejonów europejskiej części ZSRR, na Ural, Syberię Zachodnią i do północnego Kazachstanu. Była to pierwsza masowa wywózka Polaków w głąb terenów ZSRR.

Druga deportacja została przeprowadzona w nocy z 12 na 13 kwietnia 1940 roku. Deportacji podlegali: żony, dzieci, rodzice, bracia i siostry, o ile mieszkali razem z rodziną aresztowanego przez NKWD lub jeńca wojennego znajdującego się w obozach jenieckich w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie. Włączeni też zostali zewidencjonowani członkowie rodzin oficerów, policjantów, strażników więziennych i inni, których głowy rodzin w różnym czasie uciekły za granicę i ukrywali się lub też byli poszukiwani. W kwietniu w 51 transportach deportacyjnych do Kazachskiej SRR zostało przesiedlonych 60-61 tysięcy osób. Trzecia fala masowych wywozek dotknęła tzw. bieżenców, czyli przebywających na okupowanych przez ZSRR obszarach Polski uciekinierów, którzy nie zostali przyjęci przez stronę niemiecką podczas przeprowadzonej od kwietnia do czerwca 1940 roku repatriacji uchodźców. Akcję deportacyjną przeprowadzono w nocy z 28 na 29 czerwca 1940 roku.

Według NKWD deportowano 31 924 rodzin obejmujących 80 653 osób. Po czerwcowej fali wysiedleń „bieżenców” nadszedł jedenastomiesięczny okres wytchnienia. Do kolejnej masowej deportacji (czwartej) doszło późną wiosną 1941 roku. 22 maja 1941 roku z terenów Galicji Wschodniej i Wołynia deportowano 3 073 rodziny (11 328 osób) w większości Ukraińców. Z danych NKWD wynika, że w ciągu 21 miesięcy władze radzieckie wywoziły do Kazachstanu, na

Syberię i Daleką Północ, co najmniej 315 tysięcy obywateli polskich. Z Kresów deportowano, więc ponad 4 procent Polaków tam zamieszkałych. Wywiezieni w latach 1940-1941 ze wschodnich ziem II Rzeczypospolitej zesłańcy zostali rozrzućeni na bezkresnych obszarach północnej Rosji, Uralu, Syberii, Kazachstanu i Dalekiego Wschodu ZSRR. Zmuszani do pracy ponad siły, źle zorganizowanej i praktycznie źle płatnej, cierpiący głód i chłód, żyjący w urągających warunkach mieszkaniowych i sanitarnych, próbowali z największym trudem przetrwać i przeżyć.

Tekst i zdjęcia płk Andrzej POWIDZKI

Prezes Stowarzyszenia SKOMPN w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI odbył spotkanie z Prezesem PWiK „Nysa” w Zgorzelcu mgr inż. Zbigniewem KOZŁOWSKIM. W trakcie spotkania omówiono formy współpracy w 2024 r oraz formy pomocy finansowej i materialnej na działania statutowe Stowarzyszenia. Uzgodniono również, że Przedsiębiorstwo Wodociągów przyjmie wycieczki szkolne w celu zapoznania uczniów ze sposobami uzdatniania wody i recyklingu ścieków, a w szczególności o sposobach oszczędzania wody.

9 lutego z okazji 84. rocznicy pierwszej masowej zsyłki Polaków na Syberię, pod Krzyżem Sybiru na lubińskim cmentarzu złożono kwiaty i zapalono znicze. W obchodach wzięli udział Sybiracy, Kombatanci i Weterani, harcerze Hufca ZHP im. Budowniczych Zagłębia Miedziowego, a także samorządowcy i przedstawiciele różnych instytucji. Powiat Lubiński reprezentowali: Paweł KLESZCZ – Starosta Lubiński, Jadwiga MUSIAŁ – Przewodnicząca Rady Powiatu Lubińskiego, Władysław SIWAK – Wicestarosta Lubiński oraz Bernard LANGNER – członek Zarządu Powiatu.

Dzisiejsza rocznica dla nas, Związku Sybiraków i tych którzy przeżyli zesłanie, jest smutną rocznicą. Na Syberii, w tajdze zostało mnóstwo Polaków. Dlaczego zostali? Bo umierali. Umierali z powodu ciężkich warunków, braku leków i nikt teraz nie wie, gdzie są ich groby – wspominała podczas spotkania Antonina BUCHTA, Sybiraczka z Lubina. – Dziękuję tym, którzy dzisiaj tu przyszli i chcą upamiętnić tę smutną kartę historii. Nas, ostatnich Sybiraków, żyjących świadków historii wywózki na Syberię i mówiących o tym, jak tam było, jest coraz mniej.

Kwiaty pod pomnikiem złożyli dziś również m.in.: Tymoteusz MYRDA – członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Tomasz GÓRZYŃSKI, Katarzyna KULCZYŃSKA, Grzegorz PYTKA, Arleta KIDACKA-WNUK, Joanna KOT, Anna Maria SŁOWIKOWSKA, Kaja ZAŁĘCZNA, delegacje Związku Sybiraków, Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Stowarzyszenia Lubin 2006, Gminy Lubin. Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP oraz Związku Strzeleckiego „Strzelec RP, pod wodzą mjr zs Henryka RUSEWICZA.

Po zakończeniu części oficjalnej starosta lubiński zaprosił członków organizacji kombatanckich na wspólny obiad do restauracji „Pod Muzami”. Wspólny posiłek przebiegł w pełnej wspomnień miłej atmosferze.

Prezes Oddziału Powiatowego ZWiRWP RP oraz Stowarzyszenia SKOMPN w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard EPAROWSKI podpisał z UM i G w Pieńsku umowy wynikające ze złożonych ofert: OP ZWiRWP RP – na kwotę 500,00 zł i na Stowarzyszenie SKOMPN na kwotę 1.000,00 zł. W ramach złożonych ofert Związek i Stowarzyszenie będą organizowały wycieczki dla młodzieży

szkolnej do PW i K „Nysa” w Zgorzelcu.

Pod pomnikiem Sybiraków przy ul. Świdnickiej w Dzierżoniowie odbyły się obchody 84. rocznicy I Deportacji Polaków na Sybir. W uroczystości wzięli udział Sybiracy, władze samorządowe i przedstawiciele placówek oświatowych. Nasz Związek reprezentowali: por. zs Marek WOJCIECHOWSKI i st. kpr. zs Marek ZATORSKI.

10 lutego fraszki kol. Jana ZACHARSKIEGO

Walka trwa

Tortury

Kamiński miał trudny los,
Bo go karmiono przez nos,
To rzeczywistość doprawdy ponura,
Na reżimowych on był torturach.

Sąd

Kaczyński skłania się do poglądu,
By nie uznawać wyroków sądu,
Argumentuje to w sposób śmiały,
Za Stalina też sądy wyroki wydawały.

Solidarność

Kamiński i Wąsik dedykują światu
Sprawę swoich poselskich mandatów,
Będę dziś z nimi solidarny,
Przyznaję im mandat karny.

Uczucia

Duda się z nimi ściska,
O mało im nie dał pyska,
Mówi im przyjacielu i mówi kolego,
Bo można powiedzieć, trafił swój na swego.

Bzdury

Przed wyborami uciecha,
Kaczyński w Polskę pojechał,
Kreuje obraz ponury,
Dalej opowiada bzdury.

Osady

Ruszono z posad bryłę świata,
Znów ruszania z posad zbliża się data,
Na tłuste koty strach pada błady,
One utracą intratne posady.

Łaskawca

Duda łaskawy bywa dla narodu,

Jeszcze przed ślubem udziela rozvodu,
Albowiem w wysokiej ma cenie
Przedwczesne ułaskawienie.

Festiwal

Obecnie na sejmowej Sali
Trwa jeden z PIS-u festiwali,
On na surowe zasłużył zarzuty,
Festiwal chamstwa i festiwal buty.

Cierpienia

Prezes się posłużył historyczną mapą,
Kiedyś wuj Kaczyńskiego cierpiał na gestapo,
Kaczyński Kamińskiemu śle hymny pochwalne,
Zaś jego cierpienia ma za powtarzalne.

Ustawa

Przy sejmowych ławach
Rodzi się ustawa,
Dla Dudy to problem nieduży,
On i tak się vetem posłuży.

Starszy pan

Marszałek prezentuje niezłomną postawę,
Sejm proceduje kolejną ustawę,
Choć opozycja jest nieprzejednana,
I słucha starszego niedużego pana.

Wandale

Spójrzmy na sejmową salę,
Królują na niej wandale,
By narzucić swoje racje,
Demolują demokrację.

Widowisko

Kamiński i Wąsik znów stanęli w szranki,
Wdali się pod sejmem w groźne przepychanki,
Na jedną kartę postawili wszystko,
Zaaranżowali przykre widowisko.

O mało co

O mało co się nie dostali,
Siłowo do sejmowej sali,
Nie przewidzieli, co się zdarzy,
Z udziałem Marszałkowskiej Straży.

Chuligani

Posłowie PIS-u są z tego znani,
Że polityczni to są chuligani,
I to ich tylko przy życiu trzyma,
Ta polityczna stała zadyma.

Na świetlicy Oddziału Powiatowego ZWiRWP RP w Zgorzelcu odbyło się posiedzenie Zarządu Powiatowego W trakcie posiedzenia omówiono kierunki pracy w 2024 r., a w szczególności organizację wycieczek dla młodzieży szkolnej do Nadleśnictwa Ruszów i zakładów pracy na terenie powiatu zgorzeleckiego.

11 lutego strzelcy z Legnickiego Oddziału Strzeleckiego kolejny raz wzięli udział w wolontariacie na rzecz Schroniska dla Zwierząt podczas comiesięcznego Targu Staroci. Dla naszej społeczności jest to ważne wydarzenie, które zawsze staramy się wesprzeć i uczynić jak najbardziej udanym. Działając we współpracy z Towarzystwem Miłośników Legnicy *Pro Legnica*, nasze zaangażowanie pozwoliło na skuteczne wsparcie schroniska oraz poprawę warunków życia zwierząt przebywających tam pod opieką. Wierzymy, że nasze działania przyczynią się do poprawy bytu i zwiększenia świadomości społecznej na temat potrzeb zwierząt bezdomnych psów i kotów. Liczymy na dalszą owocną współpracę i chętnie będziemy uczestniczyć w podobnych przedsięwzięciach w przyszłości.

Legnicy strzelcy zaprezentowali też musztrę na najwyższym poziomie. Było to niezwykle pouczające i satysfakcjonujące doświadczenie, które z pewnością zaostriżyło nasze umiejętności strzeleckie. Ćwiczenia były intensywne, ale to właśnie dzięki nim zyskujemy pewność siebie i umiejętność działania w każdej sytuacji.

Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i profesjonalizm podczas dzisiejszej musztry. Wasza dyscyplina i oddanie są prawdziwym przykładem dla nas wszystkich.

Niech dzisiejsze doświadczenia będą motywacją do dalszego doskonalenia się. Jesteśmy gotowi na każde wyzwanie, jakie przyniesie nam przyszłość.

12 lutego 1945 roku Armia Radziecka odbiła Jawor z rąk niemieckich. Natarcie na Jawor było prowadzone siłami 9 Korpusu Zmechanizowanego I Frontu Ukraińskiego którego dowodzącym był marszałek Iwan Koniew. Od zachodu na miasto nacierała 69 Brygada Zmechanizowana, a od północy 70 Brygada Zmechanizowana. W walkach o dostęp do miasta zginęło ponad 400 żołnierzy w większości pochodzących z Ukrainy. Natomiast już w kwietniu 1945 w Jaworze rozpoczęła pracę polska grupa operacyjna, pod kierownictwem Ryszarda Czarneckiego, która zaczęła organizować polskie życie społeczne, gospodarcze i polityczne.

W 79. rocznicę powrotu miasta Jawor do Macierzy przedstawiciele Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP oraz Związku Strzeleckiego „Strzelec” RP oddali hołd poległym i bohaterom minionych wydarzeń. Zapalili znicze przy Grobie Nieznanego Żołnierza,

Płycie Żołnierza 2 Armii Wojska Polskiego oraz pod Obeliskiem poległych żołnierzy. Znicze zapalili kpt. zs Romuald JANZ i kpr. Andrzej KOBES.

Rok 1945 stał się spełnieniem dążeń narodu, o których pisał ongiś Jan Długosz „Szczęśliwym byłbym jeszcze, gdybym doczekał zjednoczenia z Polską Śląska, Ziemi Lubuskiej i Słupskiej i to spełnienie nastąpiło wraz z żołnierzem w szarym szynelu i rogatywce z orłem piastowskim - powrotem do Macierzy.

13 lutego z dumą ogłaszamy, że dostaliśmy rozliczenie z 32. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy! To zaszczyt ogłosić, że legnicki Oddział Strzelecki ZS „S” RP pobił kolejny rekord, w tym roku zbierając imponującą kwotę **11 113,46** złotych! Dzięki Waszej niezawodnej determinacji, zaangażowaniu i wsparciu, udało nam się przekroczyć nasze cele i wyznaczyć nowe standardy. Wasza hojność i zaangażowanie są prawdziwym źródłem inspiracji dla naszej społeczności strzeleckiej.

Dziękujemy również Sztabowi ZHP 2285 za kolejny rok owocnej współpracy podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wasze zaangażowanie i wsparcie sprawiły, że nasze działania były jeszcze skuteczniejsze, a efekty jeszcze bardziej zauważalne. Jesteśmy wdzięczni za Waszą niezłomną determinację i oddanie, której dowodzicie każdego roku, będąc niezastąpionym wsparciem dla naszej inicjatywy.

Serdecznie gratuluję i pozdrawiam

gen. ZS Krzysztof MAJER

14 lutego we Wrocławiu uczczono 82. rocznicę przemianowania Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Wydarzenie miało miejsce na cmentarzu parafialnym Świętej Rodziny przy ul. Smętnej na Sępolnie, przed monumentem – Pomnikiem Armii Krajowej, umiejscowionym na zbiorowej mogile, w której spoczywa ośmiu znanych z imienia i nazwiska żołnierzy należących do Kielecko-Radomskiego Okręgu Armii Krajowej i walczących w grupie „Szarego” i „Młota”. Pojmany i stracony przez okupanta 18 lutego 1945 roku we Wrocławiu. W tym szczególnym miejscu, uczestnicy spotkania oddali cześć wszystkim bohaterom, którzy poświęcili swoje życie

dla wolnej Polski - Żołnierzom Armii Krajowej.

82 lata temu, 14 lutego 1942 roku, do Kraju – do gen. brygady Stefana Roweckiego, komendanta Związku Walki Zbrojnej - dotarła depecha, w której Naczelnny Wódz generał Władysław Sikorski, rozkazywał – cytuję:

„Dnia 14 lutego 1942 r. Kalina. W ślad za moim rozkazem L. 2926 z dnia 31.X.1941 r.

1/ Znoszę dla użytku zewnętrznego nazwę Z.W.Z. – Wszyscy żołnierze w czynnej służbie wojskowej w Kraju stanowią „Armię Krajową” podległą Panu Generałowi, jako jej dowódcy.

2/ Stanowisko Pana Generała nosi nazwę Dowódcy Armii Krajowej.

3/ Pewne specjalne uprawnienia Pana Generała w powyższym charakterze zostaną określone w osobnej instrukcji.

4/ Nazwa Z.W.Z. lub inne nazwy konspiracyjne mogą być zachowane na użytek wewnętrzny według uznania Pana Generała.

5/ Rozkaz powyższy proszę podać do wiadomości Delegata Rządu.

NACZELNY WÓDZ / SIKORSKI / Generał Broni”.

Przemianowanie Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową było istotnym aktem politycznym. Intencja generała Sikorskiego była wyraźnym sygnałem dla aliantów, że oprócz Armii Polskiej na Zachodzie i Armii Polskiej w ZSRR istnieje jeszcze trzecia polska siła zbrojna, niosąca w tym czasie największy ciężar zmagania z nazistowskimi Niemcami.

Wrocławską uroczystość patriotyczną odbyła się z inicjatywy Okręgu Dolnośląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz wrocławskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej i zgromadziła nie tylko Weteranów żołnierzy Armii Krajowej: kpt. Stanisława WOŁCZASKIEGO (powstaniec warszawski), por. Waldemara KOLENDO i ich rodziny, ale także przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, żołnierzy WP garnizonu wrocławskiego, nauczycieli, uczniów i harcerzy. Odegrano i zaśpiewano hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej, po nim były wystąpienia okolicznościowe: prof. Stanisława UŁASZEWSKIEGO, prezesa

dolnośląskiego Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej; dr hab. Kamila DWORACZKA, dyrektora Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej we Wrocławiu oraz Damiana MROZKA, radnego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Prezes Stanisław Ułaszewski wskazał m.in., że „[...] Armia Krajowa łączyła nie dzieliła ludzi, ze względu na status społeczny, na przekonania polityczne i światopoglądowe, a takim łącznikiem, który łączył żołnierzy Armii Krajowej była właśnie walka o wolność i niepodległość. [...]”.

Po swoim wystąpieniu prezes Stanisław UŁASZEWSKI uhonorował Stowarzyszenie Organizacji BohaterOM medalem Zasłużony dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Medal wręczył przedstawicielce kampanii BohaterOM i podziękował wolontariuszom stowarzyszenia za dotychczasową bezpośrednią pomoc kombatantom Związku i za przygotowanie muralu, który będzie odsłonięty we Wrocławiu, a który jest poświęcony Powstańcom Warszawskim.

Wrocławską uroczystość patriotyczną uświetnili żołnierze Wojska Polskiego z Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu oraz 16. Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej, którzy wspólnie stanowili wojskową asystę honorową.

Uroczystość poprowadził Wojciech TRĘBACZ, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN we Wrocławiu. Kapelan ks. ppłk Maksymilian JEZERSKI z rzymskokatolickiej parafii wojskowo – cywilnej pw. św. Elżbiety poprowadził modlitwę ekumeniczną. Później była salwa honorowa dla uczczenia 82. rocznicy przemianowania Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową, wykonana przez żołnierzy kompanii honorowej z Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu. Po salwie i sygnale „Hasło Wojska Polskiego”, werblista grał „Tremolo”, a przy pomniku Żołnierzy Armii Krajowej, delegacje składały wiązanki kwiatów i zapalano znicze pamięci. Wśród składających wieńce byli m.in. wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego Marcin KRZYŻANOWSKI, dowódca 16. Dolnośląskiej Brygady OT płk Edward CHYŁA i zastępca dowódcy 3 Wrocławskiej Brygady Radiotechnicznej płk Krzysztof LIS. W imieniu Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP znicz zapalił prezes gen. zs Krzysztof MAJER.

Korzenie Armii Krajowej sięgają zawiązanej w nocy z 26 na 27 września 1939 roku przez grupę wyższych oficerów na czele z gen. Michałem Karaszewiczem-Tokarzewskim, przy współudziale prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego, konspiracyjnej organizacji Służba Zwycięstwu Polski (SZP). Stała się ona zalążkiem rozbudowywanego później Polskiego Państwa Podziemnego.

SZP została przekształcona w 13 listopada 1939 roku w Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), z chwilą gdy Naczelnny Wódz gen. Władysław Sikorski powołał na stanowisko komendanta głównego Związku Walki Zbrojnej gen. Kazimierza Sosnkowskiego, który przebywał w Paryżu i tu także miała pracować podległa mu Komenda Główna ZWZ. Trudności w komunikacji (kurierzy zmuszeni byli przekraczać kilka zielonych granic) spowodowały, że dano więcej samodzielności dowództwu ZWZ w kraju. Komendantem ZWZ i dowódcą sił zbrojnych w kraju na terenach okupowanych przez Niemców został Stefan Rowecki „Rakoń” (później „Grot”), który w

czerwcu 1940 roku został mianowany generałem brygady i rezydował w Warszawie. Generała Tokarzewskiego natomiast mianowano komendantem ZWZ na terenach okupowanych przez ZSRR i wysłano do Lwowa. Rosjanie aresztowali go zaraz po przekroczeniu kordonu niemiecko-radzieckiego.

Armia Krajowa, następczyni Służby Zwycięstwu Polski i Związku Walki Zbrojnej, powstała na mocy rozkazu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych generała Władysława Sikorskiego 14 lutego 1942 roku. Pierwszym dowódcą AK został gen. Stefan Rowecki, który doprowadził do scalenia w Armię Krajową głównych odłamów konspiracyjnych. Tropiony przez Gestapo, został zdradzony przez hitlerowskich agentów i aresztowany 30 czerwca 1943 roku w lokalu konspiracyjnym w Warszawie na Ochocie, później został przewieziony samolotem do Berlina. Próby ocalenia generała, czynione przez nowego dowódcę AK gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora” i delegata rządu RP Jana S. Jankowskiego, zawiodły. W sprawę zaangażowano również władze polskie na uchodźstwie, które prosiły Brytyjczyków o interwencję. Działania te nie dały żadnych rezultatów. Dalsze losy generała „Grota” nadal pozostają w części okryte mgłą tajemnicy. Wiadomo, że był więziony w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen. Odrzucił propozycje porozumienia z Niemcami i wspólnej walki przeciwko ZSRR. Wiadomo, że został zamordowany przez Niemców, jak ustalono przez prokuratorów IPN, gen. Stefan Rowecki został zamordowany krótko po wybuchu powstania warszawskiego, ale przed 7 sierpnia 1944 r., na rozkaz dowódcy SS Heinrich Himmlera. Egzekucję przeprowadzono prawdopodobnie na terenie krematorium obozu Sachsenhausen.

W chwili największej zdolności bojowej, wiosną 1944 roku, siły Armii Krajowej liczyły około 380 tysięcy żołnierzy i oficerów. Kadra oficerska przed wojny była uzupełniona absolwentami tajnego szkolenia i przerzuconymi do kraju cichociemnymi. Celem Armii Krajowej było prowadzenie oporu zbrojnego i przygotowanie do planowanego ogólnokrajowego powstania. Dla koordynowania działalności dywersyjnej powołane zostało Kierownictwo Dywersji (Kedyw) Komendy Głównej AK. Jego dowódcą został płk Emil Fieldorf „Nil”. Zajmowanie terenów Polski przez Armię Czerwoną w 1944 roku uruchomiło akcję „Burza”, polegającą na atakowaniu wycofujących się Niemców i występowanie wobec wkraczających Rosjan w roli gospodarza zajmowanych terenów. Ostatnim aktem „Burzy” było Powstanie Warszawskie.

Nazwa Armii Krajowej jednoczyła także żołnierzy po jej formalnym rozwiązaniu w styczniu 1945 roku przez ostatniego dowódcę AK gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”. Część żołnierzy i oficerów nie podporządkowała się rozkazowi demobilizacji i prowadziła zbrojną walkę z nowo powstającą władzą komunistyczną w Polsce Ludowej. Nazwa Armii Krajowej stała się na kilka najbliższych powojennych dziesięcioleci, symbolem niepodległości.

Dowódcy i żołnierze Armii Krajowej przez wiele lat Polski Ludowej byli tępieni i prześladowani. Do 1956 roku wielu z nich znalazło śmierć lub straciło lata życia w więzieniach. Później ciągle należeli do obywateli drugiej kategorii. Dopiero po 1989 roku Polska starała się oddać im należną część i znaczenie.

Komendanci Armii Krajowej podlegali Naczelnemu Wodzowi i byli w zależności politycznej od

Delegata Rządu. Funkcję tę pełnili:

- gen. dyw. Michał Tokarzewski-Karaszewicz „Torwid” – 27.09.1939 r. – marzec 1940 r.;
- gen. broni Kazimierz Sosnkowski „Godziemba” – marzec 1940 r. – 18.04.1940 r.;
- gen. dyw. Stefan Rowecki „Grot” – 18.04.1940 r. – 30.06.1943 r.;
- gen. dyw. Tadeusz Komorowski „Bór” – lipiec 1943 r. – 02.10.1944 r.;
- gen. bryg. Leopold Okulicki „Niedźwiadek” – 03.10.1944 r. – 17.01.1945 r.

Tekst i zdjęcia: płk (s) mgr inż. Andrzej POWIDZKI

15 lutego Dowódca Oddziału Strzeleckiego w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI odbył spotkanie z Dyrektorem Zespołu Szkół Zawodowych i Licealnych w Zgorzelcu mgr Martą TOPOLNICKĄ. Poinformował Panią Dyrektora o powołaniu do życia Plutonu ZS i wręczył jej wyciąg z rozkazu dot. powołania por. zs mgr Kazimierza KOROTUSZA na stanowisko Dowódcy Młodzieżowego Plutonu ZS. Następnie omówiono formy współpracy pomiędzy Szkołą, a Związkiem Strzeleckim.

Na stronie internetowej zgorzeleckiego *Dziennika* zamieszczono relację z posiedzenia Zarządu Głównego ZWiRW RP ? [Posiedzenie Zarządu Głównego ZWiRW RP \(zgorzelec.info\)](http://zgorzelec.info)

16 lutego w siedzibie Wrocławskiego Centrum Integracji odbyło się kolejne spotkanie koordynacyjne kierownictw wrocławskich związków i stowarzyszeń wojskowych, które otworzył i prowadził płk Krzysztof MAJER.

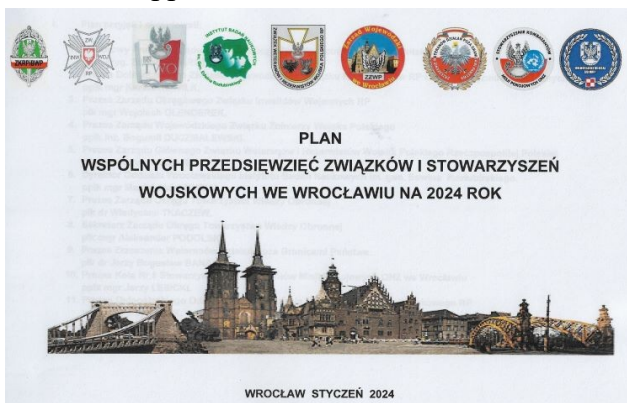
Przywitał Prezydenta Wrocławia Jacka SUTRYKA, zastępcę Dyrektora Departamentu Prezydenta Marzenę SZYMANEK, dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego Dorotę FELIKS.

A ponadto kierownictwa: Zarządu Wojewódzkiego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego, Zarządu Okręgowego Związku Inwalidów Wojennych RP, Zarządu Głównego Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP, Dolnośląskiego Zarządu Wojewódzkiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Instytutu Badań Naukowych im. gen. Edwina Rozłubirskiego, Zarządu Okręgowego Towarzystwa Wiedzy Obronnej, Zrzeszenia Weteranów Działań Poza Granicami Państwa, Koła Nr 5 Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ i Dolnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP.

W pierwszej części prezesi omówili najważniejsze działania programowo-organizacyjne oraz wnioski do władz samorządowych Wrocławia. Prezydent Jacek SUTRYK odpowiadał na liczne pytania i ustosunkował się do przedstawionych propozycji. Wyraził słowa uznania dla naszych dotychczasowych działań i zapewnił o wsparciu naszej działalności w bieżącym roku. Miłym akcentem na zakończenie tej części obrad było wręczenie przez prezesa Zarządu Głównego płk Krzysztofa MAJERA prezydentowi Jackowi SUTRYKOWI **Braźowego Krzyża ZWiRWP RP** w podziękowaniu za znaczące wsparcie naszych stowarzyszeń i sukcesy w kierowaniu naszym grodem. Delegacja Koła nr 5 SKMPONZ wręczyła Prezydentowi miniaturową flagę „niebieskich beretów”, a ppłk Jan Stanisław JEŻ zbiór swoich wierszy.

W dalszej części naszych obrad omówiliśmy czekające nas zadania i podzieliliśmy się doświadczeniami z działalności społecznej. Został zatwierdzony plan współdziałania naszych związków na 2024 rok i powierzono prezydencję Porozumienia płk Krzysztofowi MAJEROWI na kolejny rok.

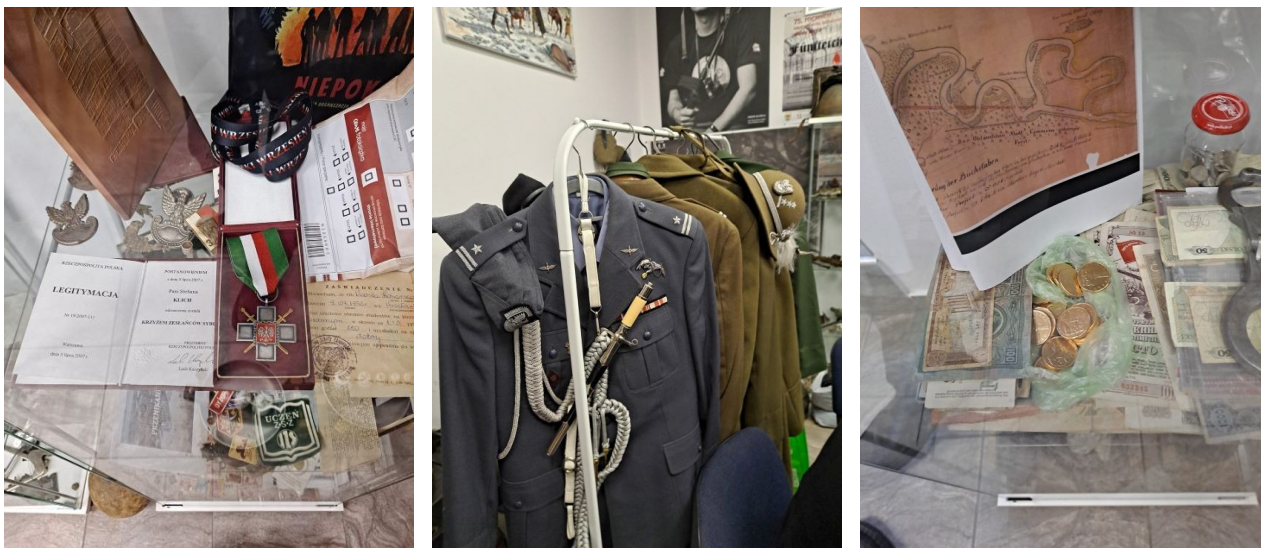
Dziękuję uczestnikom spotkania za rzeczową i merytoryczną dyskusję, a pracownikom Wrocławskiego Centrum Integracji za przygotowany poczęstunek.

Warto też odnotować spotkanie klubowe w Jelczu-Laskowicach ze *Zwiadowcami Historii*.

Na spotkaniu z zainteresowaniem nasz Związek reprezentował sierż. zs Tadeusz KOCHNOWICZ.

17 lutego legnicy strzelcy wzięli udział w akcji "Walentynki z Bezdomniakiem" na terenie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Legnicy.

Nasze serca biją nie tylko dla strzelectwa, ale również dla potrzebujących czworonogów! Podczas tego wydarzenia nie tylko cieszyliśmy się atmosferą Walentynek, ale także angażowaliśmy się w pomoc przy zabezpieczaniu imprezy.

Nasza strzelnicza ASG była otwarta dla wszystkich chętnych, którzy chcieli spróbować swoich sił. Dzięki naszej wspólnej pracy zabezpieczyliśmy to piękne wydarzenie, zapewniając bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom.

Jesteśmy dumni z możliwości angażowania się w takie inicjatywy społeczne, które nie tylko integrują naszą społeczność strzelecką, ale także przyczyniają się do dobra naszego miasta i jego mieszkańców, w tym także tych bezdomnych zwierząt, które znalazły schronienie w legnickim schronisku.

Kolejne fraszki kol. Jana ZACHARSKIEGO

Wrocławskie obrazki 5

Most

Byli polityczni gracze,
I wojenni podżegacze,
W toku toczzonego boju
Ten most nazwano Mostem Pokoju.

Kościół

Kościół Marii Magdaleny
Artystycznej wart jest ceny,
Pełnił rolę koncertowej sali
Podczas muzycznych festiwalu.

Zwierzyniec

Temu mostowi jesteśmy radzi,
Bo do zwierzynca nas zaprowadzi,
Albowiem Zwierzyniecki Most
Do ZOO nas prowadzi wprost.

Chłuba

Ten most króluje niepodzielnie,
Prowadzi wprost na wyższą uczelnię,
Uniwersytet przed nim wyrasta,
Który jest chlubą naszego miasta.

Radio

Dziś czujemy się radośnie,
Bo mamy radiową rozgłośnię,
Ona obiektywnie prezentuje treści,
Muzykę, rozrywkę i najnowsze wieści.

Rewizja

Naszej teraźniejszości wizja
To wrocławska telewizja,
Zmienia naszych dróg rozstaje,
Kiedy rzetelne programy nadaje.

Krzyki

Mieszkańcy Krzyków są zadowoleni,
Wiele radości, dużo zieleni,
Jest tej dzielnicy wielką zdobyczą,
Że ludzie tutaj na siebie nie krzyczą.

Zdobycz

Fabryczna, wiedzą wrocławscy rodacy,
Słynęła z dużych zakładów pracy,
I zasłynęła wielką zdobyczą,
Świadomą klasą robotniczą.

Psie Pole

Od innych dzielnic wolę
Dzielnicę Psie Pole,
Seria sukcesów zdobi ją niemała,
Odkąd wielka bitwa tu się rozegrała.

Ulica

Staromiejska ulica
Swą urodą mnie zachwyca,
Urodziwych domów szereg,
To jest uroczy spacer.

Dolmed

Kiedy choroba zdrowiu zagraża,
To do Dolmedu idź do lekarza,
Albowiem Dolmed, panie, panowie,
Najlepiej zadba o twoje zdrowie.

Jagodno

Poznaliśmy myśl swobodną
W małym osiedlu Jagodno,
Poznaliśmy naszą nację
W kolejce po demokrację.

Centrum

Zabudowa i położenie
Sprawia, że Śródmieście w wysokiej jest cenie,
Liderowania nie grozi mu strata,
Jest bowiem centrum wrocławskiego świata.

Muzeum

Dzięki historycznemu dziełu

Zajezdnia stała się muzeum,
Wrocław o niej pamięta,
Bo w niej jest przeszłość zaklęta.

Deptak

Jest naszej współczesności znakiem,
Świdnicka stała się deptakiem,
Ona kształtuje miasta oblicze,
Tu spacerują spacerowicze.

18 lutego Oddział Strzelecki w Legnicy miał intensywne zajęcia poświęcone budowie stanowiska obserwacyjnego oraz obserwacji terenu.

To kluczowe umiejętności dla każdego strzelca, które mogą mieć znaczący wpływ na skuteczność działań. Nasi strzelcy wykazali się doskonałą organizacją i zaangażowaniem, co zaowocowało znakomitą pracą nad punktami obserwacyjnymi.

Dzięki precyzyjnemu przygotowaniu, nasze stanowiska były idealnie przygotowane do prowadzenia obserwacji, co z pewnością przyczyni się do poprawy umiejętności w zakresie monitorowania terenu.

Podczas zajęć skupiliśmy się także na skutecznym sposobie odwrotu oraz taktyce czarnej, co jest niezmiernie istotne dla bezpieczeństwa naszych oddziałów w różnorodnych sytuacjach bojowych. Nasze szkolenie było intensywne, ale efektywne, a nasi strzelcy pokazali, że są gotowi na wszelkie wyzwania.

Bardzo się cieszymy z postępów naszych członków, którzy wykazali się wysokim poziomem zaangażowania i profesjonalizmu podczas dzisiejszych zajęć. Kontynuujmy naszą drogę doskonalenia umiejętności, bo tylko ciężka praca prowadzi do doskonałości!

19 lutego 2024 r. ze smutkiem przyjąłem informację, że wczoraj na Wieczną Wartę odszedł kombatant

Józef FRANCUK
porucznik WP, major ZS

W 2022 r. tak wnioskowałem o Jego awans strzelecki:

Pan kpt. zs Józef Franczuk w maju 1943 r. został aresztowany przez Niemców i trafił na roboty przymusowe do Gdańska. Wiosną 1945 r. jako Polak pochodzący z Polesia został przymusowo wcielony do Armii Czerwonej i brał udział w rozminowaniu Gdańska. Następnie został przeniesiony do Karelii, nad fińską granicą. Z wojska został zwolniony w 1950 r. Ale dopiero w 1958 r. po licznych odmowach udało mu się z rodziną powrócić do Polski. Do 1984r. pracował w Fabryce Dywanów w Kowarach. Wstąpił do ZBoWiD, a obecnie działa aktywnie w ZKRPIBWP w Lubinie. Systematycznie współpracuje z Zarządem Powiatowym ZWiRWP RP w organizacji „żywych” lekcji historii, wspomina niełatwe lata, gdy przyszło mu egzystować w ZSRR. Mimo podeszłego wieku systematycznie i dumnie uczestniczy w mundurze w uroczystościach w miejscach pamięci narodowej. Popularyzator idei strzeleckich w środowisku zamieszkania, członek Oddziału Strzeleckiego w Lubinie. Jest skromnym człowiekiem, patriotą, nie zabiegającym o zaszczyty. Należy do małego grona żyjących jeszcze kombatantów w Lubinie. Uważamy, że swym zaangażowaniem społecznym znacząco przyczynił się do popularyzacji i społecznego znaczenia tradycji i historii Wojska Polskiego oraz wspomnień z pobytu na „niehumanitarnej” ziemi wśród młodego pokolenia, czym w pełni zasłużył na awans.

Żegnaj Majorze!
Cześć Twojej Pamięci!
gen. zs mgr Krzysztof MAJER
Dowódca Dolnośląskiego Okręgu Strzeleckiego

Nasi kombatanci i weterani

Mjr zS JÓZEF FRAN CZUK
(19.05.1926)

Urodził się 19 maja 1926 r. w rodzinie Aleksandra i Marcelli, we wsi Derło, pow. Biała Podlaska, woj. lubelskie. W 1928 roku wraz z rodzicami przeprowadził się do wsi Niecholsty, powiat Brześć nad Bugiem. Od 1936 roku mieszkał z rodzicami na Polesiu, we wsi Rzeczyca, pow. Stolin, woj. Pińsk. W maju 1943 roku został aresztowany przez Niemców i osadzony w więzieniu w Stolinie. Po dwóch tygodniach wywieziono go na roboty przymusowe do Gdańska-Oliwy, gdzie został umieszczony w komandzie pracy dla jeńców wojennych. Komando składało się z trzech baraków przeznaczonych dla więźniów, kuchni i kancelarii Lagerführera, którego nazwiska nikt z więzionych nie znał. Pracą kierowali arbeitmajstrowie. W obozie więzieni byli jeńcy francuscy, włoscy oraz rosyjscy.

Józef został przywieziony ze wschodniej Polski, zajętej w 1939 roku przez Rosjan, więc umieszczono go w baraku jeńców radzieckich. Komando zlokalizowane było na terenie firmy „Wilhelm Boetzel”, w której wykonywano słupy telefoniczne.

W 1945 roku doczekał wyzwolenia przez wojska sowieckie 2. Frontu Białoruskiego. Ze względu na to, że pochodził z Polesia został przymusowo wcielony do Armii Radzieckiej, w której zastał go koniec wojny. Po przejściu frontu brał udział w rozminowywaniu Gdańska i jego okolic. W grudniu 1946 roku z rozkazu dowództwa został wywieziony do Związku Radzieckiego, do Karelii pod Fińską granicę. Z wojska zwolniono go dopiero 10.10.1950 r. Jednocześnie otrzymał zakaz opuszczania terytorium ZSRR.

Po powrocie do swojej wioski zastał zgliszcza rodzinnego domu, a od sąsiadów dowiedział się, że matka z rodzeństwem została wysiedlona do Polski na tzw. Ziemię Odzyskane. Po kilku dniach jako bezrobotny dostał nakaz pracy i specjalnym transportem wysłany do Sempalatyńska nad Irtyszem, we wschodnim Kazachstanie, gdzie do 1952 roku pracował przy budowie nowej linii kolejowej.

W 1952 roku, na krótko przeniesiono go do Czelabińska na Uralu. Tam spotkał Nadzieję Osińską, dawną koleżankę z lat szkolnych, z którą się ożenił. We wrześniu 1952 roku przeniesiono ich do Archangielska, gdzie Józef wraz z żoną i dwoma córkami Weroniką i Haliną przebywał do 1958 roku. Wszystkie starania o zezwolenie na wyjazd do Polski spotykały się z odmową. Dopiero w lipcu 1958 roku otrzymał zgodę od władz sowieckich i NKWD na wyjazd do Polski, do rodziny, która w tym czasie mieszkała we wsi Krogulec w pow. jeleniogórskim. W domu zastał też ojca, którego w 1940 roku wywieziono na Sybir,

a do Polski wrócił w 1946 roku. Od 03.01.1959 do 1984 roku pracował w Fabryce Dywanów w Kowarach. W latach 1984-1986 przebywał na rencie III gr. W 1986 roku przeszedł na emeryturę. Mieszkańcem Lubina jest od 2011 roku.

Ordery i odznaczenia:

- Komandorski Krzyż Strzelecki
- Krzyż Oficerski Orderu św. Jana Nepomucena
- Złoty medal Za Zasługi dla ZS „Strzelec”
- Medal ZS „Strzelec” – „5 lat Ojczyźnie”
- Krzyż 25-lecia ZWiR WP na Dolnym Śląsku
- Medal XXV-lecia ZWiR WP
- Medal XX-lecia Społ. Kom. Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej w Zgorzelcu

W tym miejscu należy zaznaczyć, że Józef Franczuk jest potomkiem błogosławionego Ignacego Frańczuka, który w obronie wiary zginął w Pratulicach w 1874 roku.

W drugiej połowie XIX wieku car Aleksander II podpisał program likwidacji Kościoła unickiego, co w praktyce miało doprowadzić do wcielenia unickiej diecezji chełmskiej do Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego. Realizacja programu miała doprowadzić do zerwania jedności unitów z Kościołem katolickim i ułatwić rusyfikację. Księża sprzeciwiających się carskim reformom usuwano z parafii, zsyłano bądź więziono.

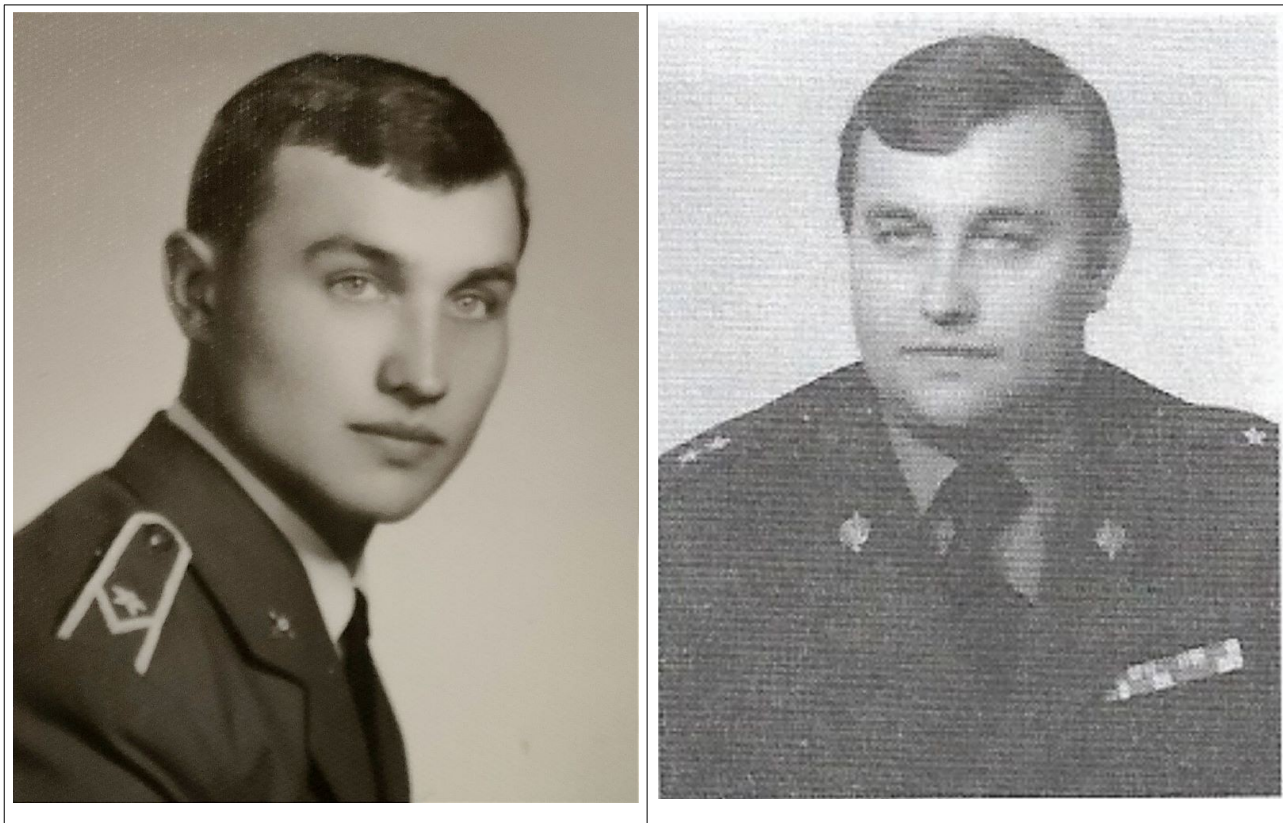
W Pratulinie (wieś w Polsce, położona w województwie lubelskim, w powiecie bialskim, w gminie Rokitno) po wywiezieniu proboszcza parafianie przeciwstawili się przekazaniu świątyni duchownemu prawosławnemu. Wobec braku możliwości porozumienia mieszkańców z przydzielonym księdzem gubernator carski wprowadził wojsko. Miejscowi unicy świadomi zagrożenia życia udali się pod świątynię by jej bronić.

24 stycznia 1874 r. wojsko rosyjskie (w tym formacje kozackie) otworzyło ogień do parafian modlących się przed świątynią skonfiskowaną przez zaborcę na rzecz prawosławia. Akt ten był najgłośniejszym epizodem prześladowań, które nastąpiły w związku z kasałą unickiej diecezji chełmskiej i przymusowym podporządkowywaniem unitów Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej, w ramach polityki rusyfikacji.

20 lutego z ogromnym smutkiem przyjąłem informację, że na Wieczną Wartę udał się
kpt. mgr Bogdan WĘGLIŃSKI

urodził się w 1949 r. we Wrocławiu, tam ukończył Szkołę Podstawową nr 17 i II Liceum Ogólnokształcące im. Piastów Śląskich. W latach 1967-1969 słuchacz Szkoły Chorażych Wrt w Jeleniej Górze. Po promocji we wrześniu 1969 r. skierowany na pierwsze stanowisko służbowe – dowodcy RSA w 99. pułku artylerii przeciwlotniczej w Ząbkowicach Śląskich, po roku przeniesiony do SCh Wrt, gdzie został dowódcą plutonu kadetów (1970-1975), następnie w 32. brt Szczawno – kierownika klubu żołnierskiego i instruktora młodzieżowego, od 1977 r. w 35. brt Wrocław – kierownik klubu żołnierskiego i instruktor młodzieżowy. Ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie Wrocławskim i po przeszkoleniu na kursie w WOSWZmech w 1983 r. został mianowany na pierwszy stopień oficerski. Na przełomie lat 1985-86 był instruktorem w 3. Wł 3. KOP, a od 1985 do 1990 r. był kierownikiem klubu i instruktorem w 3. BRt. W latach 1990-1997 pełnił służbę na SD 3. BRt na stanowisku oficera kierunku. Zawodową służbę wojskową zakończył 31

października 1997 r. Później, do końca 2006 r. był pracownikiem cywilnym wojska w Oddziale Szkolenia dowództwa 3 KOP.

Chciałbym podkreślić, że Bogdan w 1977 roku wprowadzał mnie w arkana służby zawodowej w 35. brt Wrocław-Strachowice. Po latach spotkaliśmy się znów w jednej kancelarii sztabu brygady.

Żegnaj Bogdanie!

Cześć Twojej Pamięci!

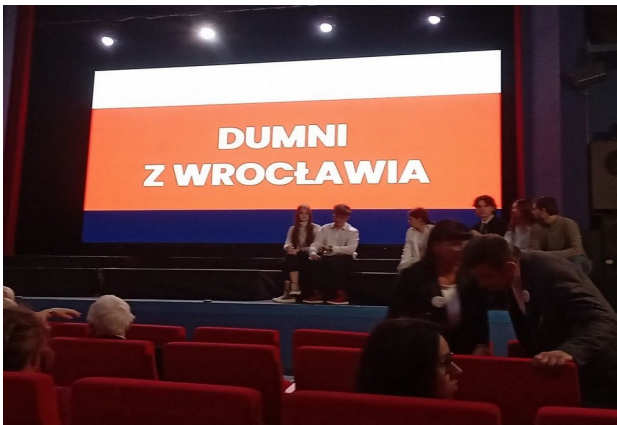
płk (s) mgr Krzysztof MAJER

23 lutego na zaproszenie Koła Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych w Zgorzelcu Prezes Oddziału Powiatowego ZWiRWP RP płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI uczestniczył w zebraniu sporawozdawczo - wyborczym Stowarzyszenia, które odbyło się na świetlicy Komendy Powiatowej Policji w Zgorzelcu. W trakcie zebrania Prezes Ryszard LEPAROWSKI został uhonorowany pamiątkowym medalem XXV lat Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych na Dolnym Śląsku. Zawarto również porozumienie o współpracy pomiędzy OP ZWiRWP RP w Zgorzelcu, a Kołem SE i RP w Zgorzelcu.

24 lutego w Centrum Kultury „Nowy Pafawag” we Wrocławiu odbyła się konwencja wyborcza komitetu Jacka SUTRYKA pn. „Dumni z Wrocławia”. Na konwencję przybyły tłumy zwolenników naszego Prezydenta. Licznie przybyli parlamentarzyści, samorządowcy, przedstawiciele społeczności lokalnych i obywatele naszego grodu. Zobaczyliśmy filmowe podsumowanie mijającej kadencji. Następnie zabrali głos zaproszeni goście, podkreślając zasługi Prezydenta w działaniach na rzecz Wrocławia. Poparcia prezydentowi udzielił poseł Arkadiusz SIKORA – szef dolnośląskich struktur Nowej Lewicy. Poparli start Jacka Sutryka Rafał TRZASKOWSKI, prezydent Warszawy prezydent Wałbrzycha Roman SZEŁEMEJ. I dalej, prezydent Gdańska Aleksandra DULKIEWICZ oraz prezydent Jeleniej Góry Jerzy ŁUŻNIAK. Poparli kandydata Sutryka: były prezydent Sopotu, a teraz poseł Jacek KARNOWSKI, który powiedział, że wrocławski prezydent ma kota na punkcie swojego miasta oraz posłanka Sylwia BIELAWSKA z Wałbrzycha.

Poparcia udzielił także prezydent *Wojciech SZCZUREK* z Gdyni, senatorowie i posłowie z innych części kraju. Zaś w ostatniej części *Jacek SUTRYK* przedstawił bilans działań samorządu wrocławskiego i czekające nas wyzwania w kolejnej kadencji.

Wśród licznie przybyłych uczestników konwencji, a dla niektórych zabrakło nawet miejsc siedzących w sali kinowej, warto wymienić delegacje: Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP, Związku Inwalidów Wojennych RP, Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, Związku Strzeleckiego „Strzelec” RP i Stowarzyszenia POKOLENIA.

Konkludując można powiedzieć, że jest moc i nadzieja skutecznej kontynuacji przemian we Wrocławiu, pod wodzą naszego Prezydenta.

Kol. Jan ZACHARSKI omawia

Nowiny polityczne

Biada

Coś wydaje mi się,
Że PIS jest w kryzysie,
Prezesowi biada,
Poparcie mu spada.

Skandowanie

Zwolennicy pana Prezesa
Uczestniczą w jego ekscesach,
To jest dla nich chwila doniosła,
Kiedy skandują Jarosław, Jarosław.

Słupki

Nowej kadencji bilans otwarcia,
PIS-owi lecą słupki poparcia,
Platforma ich w sondażach bije,
Poparcie leci na łeb na szyję.

Veto

Duda się posługuje vetem,
Nie jest on dla mnie autorytetem,
Będzie dla niego kolejną podniętą,
Że zawetuje w końcu własne Veto.

Chaos

PIS myśli, że swą szansę dostanie,
Stawia na chaos i zamieszanie,
Nie myśli wcale o białej fladze,
Pragnie niedługo odzyskać władzę.

Spory

Na horyzoncie kolejne wybory,
Partie przedwyborcze wiodą dzisiaj spory,
Chcę udowodnić niniejszą fraszką,
Że to dla PIS-u skończy się porażką.

Mordy

Prezes w ponure uderza akordy,
I zapowiada polityczne mordy,
Nikt nie atakuje PIS-owskiej watahy,
A jego twierdzenie to strachy na lachy.

Oszolom

Dziś społeczeństwo jest tego świadome,
Że pan Kaczyński jest oszołomem,
Innym oszołomom składa obietnice,
Że wyprowadzi ludzi i na ulicę.

Miejsce

Dwaj skazańcy nie dostali
Miejsca na sejmowej sali,
Nie dziwię się temu wcale,
Ich miejsce jest w kryminale,

Do Budapesztu

Mówi Kaczyński : Tuska wina,
Niechaj wyjedzie on do Berlina,
Ja jednak myślę o innym adresie,
Do Budapesztu panie Prezesie.

Władca

Takie naszych dróg rozstaje,
Nowogrodzka rządzi krajem,
Prezes judzić nie przestanie
Wciąż forsuje swoje zdanie.

Podkręcił

Kamiński na władzę się dąsa,
Ostatnio podkręcił wąsa,
Choć z sytuacji wynika,
Że nie wąsa ale Wąsika

Fuzja

Kiedy wójt Pcimia rządził Orlenem,
Ważnej transakcji zaniżył cenę,
Nie negocjował w sposób twardy,
Nasz kraj utracił grube miliardy.

Nie może

Gdy w kraju walka trwała na noże,
Obajtek twierdził, że wszystko może,
Chociaż to stwierdził poważny widz,
Że pan Obajtek nie może nic.

Mówca

Jarosław Kaczyński objeżdża kraj cały,
I opowiada ludziom dyrdymały,
Jarosław Kaczyński jest mówcą nie lada,
Jednak banialuki ludziom opowiada.

Komisje

Mając na względzie interesy państwa,
Komisje śledcze wyjaśniają draństwa,
Choć ich członkowie mają dobre chęci,
Liczni świadkowie kłamią jak najęci.

28 lutego Prezes Stowarzyszenia SKOMPN w Zgorzelcu płk zw mgr Ryszard LEPAROWSKI odbył spotkanie na terenie Elektrowni Turów z Prezesem mgr inż. Oktawianem LEŚNIEWSKIM. Tematem spotkania była prośba Prezesa R. Leparowskiego o przekazanie z Elektrowni Turów drobnych gadżetów, które zostaną przekazane uczniom. Prezes Leparowski poinformował Prezesa Leśniewskiego, że Stowarzyszenie planuje zorganizowanie 3 wycieczek dla 150 uczniów ze Szkół Podstawowych w Pieńsku /gmina Pieńsk/, Trójcy i Jerzmanek/ gmina Zgorzelec/ do Nadleśnictwa Ruszów i PWiK „Nysa” w Zgorzelcu. W trakcie wycieczek zostaną przeprowadzone konkursy dot.

podstawowej wiedzy patriotycznej, za które zostaną wręczone drobne gadżety pamiątkowe. Pan Prezes Leśniewski wyraził zgodę na prośbę Prezesa Leparowskiego.

29 lutego prezes ZG płk Krzysztof MAJER skierował gratulacje do mgr Ewy SKRZYWANEK

Proszę przyjąć od Zarządu Głównego Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego Rzeczypospolitej Polskiej serdeczne gratulacje z okazji powierzenia Pani zaszczytnego stanowiska Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.

Znając Pani dotychczasowe zaangażowanie w sferze popularyzacji historii, edukacji obywatelskiej, regionalnej i wielokulturowej życzymy powodzenia w realizacji ambitnych planów w doskonaleniu systemu oświaty w naszym województwie.

W imieniu kierownictw wrocławskich stowarzyszeń kombatanckich i żołnierskich deklaramy nasz udział w działaniach na rzecz kształtowania postaw patriotycznych młodego pokolenia.

W siedzibie Centrum Sektor 3 odbyło się kolejne zebranie Oddziału Miejskiego ZWiRWP RP, które otworzył i prowadził prezes ZG gen. zs Krzysztof MAJER. Na wstępie przywitał st. chor. szt. Andrzeja KAMFOROWSKIEGO, któremu odśpiewaliśmy „sto lat” z okazji jego powrotu do zdrowia. Przedstawił fotorelację z ostatnich działań związkowych i strzeleckich. Pogadankę prozdrowotną kol. Barbara JAGINTOWICZ poświęciła zagrożeniom związanym z chorobami prostaty i zaapelowała do obecnych o cykliczne badania na PSA i do systematycznych wizyt u specjalisty urologa.

Dwa lata wojny rosyjsko-ukraińskiej podsumował por. zs prof. Andrzej MAŁKIEWICZ, który ubarwił je ciekawostkami, które trudno znaleźć w środkach przekazu. O obecnej sytuacji epidemicznej mówił ppłk lek. med. Witold PACZOSA ale pogłębił też temat chorób nowotworowych prostaty i zagrożeniach ze strony bakterii lekoodpornych.

Refleksjami nt. książki „Tajemnice walizki generała Sierowa” oraz aktualnego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego podzielił się ppłk Maciej MUSIAŁ, czym spowodował krótką ale burzliwą dyskusję.

Zmianę nastroju zaproponował st. chor. szt. Andrzej NAWROT prezentując film o zabytkach Wenecji widzianych z perspektywy gondoli na Canal Grande.

ZWIĄZEK WETERANÓW I REZERWISTÓW
WOJSKA POLSKIEGO RP

INSTYTUT BADAŃ NAUKOWYCH
IM. GEN. EDWINA ROZŁUBIRSKIEGO
ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

**WARSZAWSKIE
BITWY**

Warszawski Krzyż Powstańcy ustanowiony został w 1981 r. jako wyraz hołdu dla uczestników powstania warszawskiego 1944 r. Odznaczenie było nadawane żołnierzom wszystkich formacji powstańczych, członkom służb pomocniczych i osobom współpracującym z powstańcami. Krzyż był przeznaczony zasadniczo dla obywateli polskich, ale otrzymywali go też cudzoziemcy za wspomaganie powstania. Odznaczono nim także polimitrnie. Krzyż nadał Prezydent PRL, później RPL na wniosek ministra obrony narodowej, ministra spraw zagranicznych lub Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Nadawanie medala zakończono z dniem 8 maja 1999 r.

Wydano staraniem
Związku Weteranów i Rezerwistów Wojska Polskiego RP
Pięćdziesiąty tomik
w historycznym cyklu wydawniczym
Redakcja: kpt. (s) dr inż. Janusz FUKSA
Wydanie elektroniczne i drukowane (20 egz.)

WROCŁAW, 2024

Dyskusję zdominowała tematyka wyborów samorządowych we Wrocławiu, a zwłaszcza ubiegania się o reelekcję Jacka Sutryka na urząd prezydenta Wrocławia. Została zaprezentowana jubileuszowa 50. już broszura z naszego cyklu wydawniczego pt. „Warszawskie bitwy”, której autorem jest ppłk zs Janusz FUKSA. Prowadzący zaprosił chętnych na obchody 86. rocznicy ogłoszenia Prawd Polaków w Niemczech, które odbędą się 3 marca br. o godz. 8.30 przy

tablicy przy kościele pw. św. Marcina na Ostrowie Tumskim oraz na wykład ppłk dr Andrzeja Paściaka o historii wrocławskiego lotnictwa wojskowego, który odbędzie się 19 marca br. o godz. 18 w Instytucie Historii UWr przy ul. Szewskiej. Zebranie zakończyła prezentacja aktualnych fraszek kol. Jana Zacharskiego.

Prezes Stowarzyszenia SKOMPNI w Zgorzelcu Ryszard LEPAROWSKI odbył spotkanie z Prezesem PWiK „Nysa” w Zgorzelcu Zbigniewem KOZŁOWSKIM. Tematem spotkania była organizacja wycieczki uczniów. Prezes Kozłowski zobowiązał się do obdarowania drobnymi upominkami uczestników wycieczki w postaci buteleczek do napojów wykonanych z plastiku, który nie emituje do płynów mikrocząstek.

Na starym cmentarzu w Kowarach delegacja związkowa z Lubina wraz ze sztandarem pożegnała kombatanta porucznika WP, majora ZS **Józefa FRANCUKA**, który zmarł po długiej i ciężkiej chorobie 8 lutego br. W tym roku w maju obchodziłby swoje 98. urodziny.

Żegnaj Kolego Majorze!

Członkowie młodzieżowego plutonu strzeleckiego ze Zgorzelca odbyli Warsztaty historyczne pn. „Stalag VIII A – zapomniana historia”.

Na terenie naznaczonego historią Europa-Miasta Zgorzelec-Görlitz znajduje się były niemiecki obóz jeniecki Stalag VIII A. W latach 1939-1945 przez obóz przeszło ponad 120.000 jeńców wojennych z całego świata, którzy zmuszeni byli pracować w przemyśle, rolnictwie i w innych gałęziach gospodarki w mieście Görlitz. Dzisiaj znamy tylko małą część historii obozu, a wiele pytań z nią związanych pozostaje jeszcze otwartych. Większość źródeł historycznych nie jest nam znana, brakuje także informacji dotyczących losów poszczególnych jeńców.

To jak ważny, a zarazem trudny jest międzynarodowy dialog z przeszłością pokazują bieżące wiadomości o rosnącej antyeuropejskiej fali, powszechnym rasizmie i stale pojawiających się nieporozumieniach podczas procesu opracowywania historii XX wieku. W ramach współpracy z Europejskim Centrum Pamięć Edukacja Kultura STALAG VIIIA, uczniowie - członkowie plutonu strzeleckiego ZS „Strzelec” RP mieli okazję uczestniczyć w polsko-niemieckich warsztatach historycznych. W trakcie spotkania organizatorzy zapoznali młodzież z historią Miejsca Pamięci, oprowadzili po terenie byłego Stalagu, zaprezentowali bogatą ekspozycję przedmiotów muzealnych odnalezionych na terenie Stalagu. Młodzież miała też okazję pracować wspólnie w małych grupach polsko-niemieckich nad zagadnieniami dotyczącymi przekazu i znaczenia źródeł historycznych oraz systemu obozów na terytorium ziem okupowanych przez III Rzeszę.

Podsumowaniem wspólnych zajęć była uroczystość upamiętnienia wszystkich jeńców wojennych pod pomnikiem poświęconym ofiarom Stalagu VIIIA. Wizyta w Muzeum Stalagu wywarła duży wpływ na strzelcach, którzy wzbogacili się w nową wiedzę, doświadczenia oraz nowe znajomości.

Krzysztof MAJER